Eerste Kamer der Staten-Generaal

Centraal Informatiepunt

Den Haag, 20 juni 2001

Aan de leden en de plv. leden van de Vaste Commissie
voor Justitie

OVERZICHT van stemmingen in de Tweede Kamer betreffende wetsvoorstel:

27181 Wijziging van de wet op de rechterlijke organisatie, de Wet rechtspositie rechterlijke ambtenaren en enkele aanverwante wetten in verband met de modernisering van de organisatie en de instelling van een bestuur bij de gerechten (Wet organisatie en bestuur gerechten)

EINDSTEMMING WETSVOORSTEL: het wetsvoorstel is op 19 juni 2001 met algemene stemmen aangenomen door de Tweede Kamer.

AANGENOMEN EN OVERGENOMEN AMENDEMENTEN

Artikelen 2.3.1.2, 2.3.2.1, 2.4.1.2 en I

14→18→27→**28** (Van Oven c.s.)

In het wetsontwerp wordt voorgesteld de aanwijzing van nevenvestigingsplaatsen en nevenzittingsplaatsen bij algemene maatregel van bestuur te regelen. Bestaande kantongerechten worden in het wetsontwerp als nevenvestigingsplaatsen of nevenzittingsplaatsen ingedeeld. In de nevenvestigingsplaatsen zijn de gerechtsgebouwen tenminste zes uur per dag voor de burger toegankelijk.
Juist in verband met het belang van de toegankelijkheid behoort de indeling nevenvestigingsplaats/ nevenzittingsplaats aan de wetgever te zijn. In verband daarmee verdient het de voorkeur de aanwijzing van nevenvestigingsplaatsen bij wet voor te schrijven. Vooralsnog worden voor de gerechtshoven geen nevenvestigingsplaatsen aangewezen.
Als uitgangssituatie kan de indeling genomen worden die in de Memorie van Toelichting op de 3e Nota van Wijziging is opgenomen met uitzondering van Wageningen en Harderwijk die alsnog als nevenvestigingsplaatsen geclassificeerd worden, omdat de griffie daar dagelijks minstens zes uur per dag geopend is. Het criterium van de nevenvestigingsplaats of –zittingsplaats wordt omschreven in artikel 2.1.8a van de Wet op de rechterlijke organisatie.

Amendementen zijn in de volgorde van stemming – op artikelnummer – weergegeven: allereerst de aangenomen en/of overgenomen amendementen, vervolgens de verworpen of ingetrokken amendementen en tenslotte eventuele moties.
Vervangen amendementen zijn d.m.v. een → aangegeven: bijv. 7 → 8→ **20**. Amendement nr. 7 is vervangen door amendement nr. 8, dat op zijn beurt vervangen is door amendement nr. 20. De vette notatie van het stuknummer geeft aan dat dit het definitieve amendement is. De stemmingslijsten worden gemaakt op basis van de ongecorrigeerde draad van de vergadering.

Aangenomen. Voor: GroenLinks, PvdA, VVD, CDA, ChristenUnie en SGP

Artikel 2.3.3.1

29 (van Oven en O.G. Vos)

Met dit amendement wordt de titel 'president in kort geding' geïntroduceerd. In het voorliggende wetsvoorstel wordt als gevolg van de invoering van het integraal management bij de gerechten de titel van president enkel gereserveerd voor de voorzitter van het gerechtsbestuur, terwijl de titel van president in een rechtsprekende functie vervalt. In enkelvoudige kamers krijgt de rechter de titel van voorzieningenrechter.
Gezien de maatschappelijke bekendheid van de rechterlijke aanspreektitel van president in kort geding verdient het aanbeveling de voorzieningenrechter in kort gedingzaken voortaan de aanspreektitel van president in kort geding te geven.
Aangenomen. Voor: GroenLinks, SP, PvdA, D66, VVD, CDA en SGP

Artikel II onderdeel B

15→**25** (Van Oven c.s.)

Vanaf de inwerkingtreding van de Wet op de rechterlijke organisatie functioneert een systeem waarbij de Hoge Raad een aanbevelingslijst van zes personen opstelt. Dat heeft tot op heden kennelijk niet tot onoverkomelijke problemen geleid. De toevoeging van de woorden «zo mogelijk» zoals nu in het wetsontwerp voorgesteld zou er toe kunnen leiden dat de Tweede Kamer in zijn voordrachtsrecht wordt beperkt. Dat is onwenselijk. Ook al volgt de Tweede Kamer in de praktijk meestentijds de aanbevelingslijst, de keuzevrijheid van de Tweede Kamer behoort niet te worden beperkt.
Aangenomen met algemene stemmen

Artikel XIIID

8→9→**20** (Van Oven c.s.)

De belastingrechtspraak in Nederland kent nu één feitelijke instantie. Cassatierechtspraak bij de Hoge Raad biedt slechts in beperkte mate de mogelijkheid van correctie. Fouten of onvolledigheden bij deze enige feitelijke vaststelling kunnen door de Hoge Raad maar in bepaalde mate worden gecorrigeerd. Invoering van hoger beroep biedt wel een dergelijke correctiemogelijkheid. Daarnaast wordt het stelsel van bestuursrechtspraak met de invoering van twee feitelijke instanties als geheel eenvoudiger, doorzichtiger en toegankelijker. Ook voor belastingzaken zal de hoofdregel gaan gelden dat beroep openstaat bij de rechtbank. Bovendien zal de geografische toegankelijkheid van de belastingrechtspraak toenemen door de eerste aanleg op te dragen aan de rechtbanken. Doordat er slechts één feitelijke instantie is worden alle belastingzaken, ook de meest eenvoudige, direct op het niveau van een gerechtshof behandeld. Ook bij de Hoge Raad komen veel belastingzaken, waaronder relatief eenvoudige. Een tweede feitelijke instantie zal naar verwachting het aanbod van belastingzaken bij de Hoge Raad substantieel doen afnemen. De spreiding van belastingzaken over rechtbanken kan daarnaast ook een bijdrage leveren aan het wegwerken van die achterstanden. Er zijn goede gronden om aan te nemen dat de belastingrechtspraak in Nederland in één instantie in strijd is, althans in ieder geval op gespannen voet staat, met het Internationaal Verdrag inzake Burgerrechten en Politieke rechten, zeker na de uitspraak van de Human Rights Committee van de Verenigde Naties in de zaak Vázquez vs. Spanje (20 juli 2000, nr.701/1996, FED 21–12–2000). Nu in deze nieuwe wetgeving de bevoegd-heden

van de hoven als eerste instantie op het gebied van belastingrechtspraak opnieuw nadrukkelijk als zodanig is geformuleerd, ligt het voor de hand deze tekst – vooruitlopend op de overige besluitvorming inzake de derde fase – zo aan te passen dat Nederland in ieder geval aan zijn verdragsrechterlijke verplichtingen voldoet. Het gaat immers niet aan een organisatorische bepaling te bevestigen wanneer de wetgever zich er van bewust kan zijn dat er strijd is met het Internationaal Verdrag inzake Burgerrechten en Politieke rechten.
Aangenomen met algemene stemmen

VERWORPEN, INGETROKKEN EN/OF VERVALLEN AMENDEMENTEN

Artikelen 2.2.1.2, 2.2.1.4, 2.2.1.9, 2.2.2.5, 2.3.3.1, 2.4.2.1, 2.5.12, II onderdeel J en P, V en VI

13→21→**24** (Van Oven c.s.)

Met dit amendement wordt de titel van bestuursvoorzitter geïntroduceerd voor de voorzitter van het bestuur van een gerecht. In het voorliggende wetsvoorstel wordt als gevolg van de invoering van het integraal management bij de gerechten de titel van president enkel gereserveerd voor de voorzitter van het gerechtsbestuur, terwijl de titel van president in een rechtsprekende functie vervalt. Gezien het bestaande prestige en de maatschappelijke bekendheid van de rechterlijke functie van president is handhaving van deze titel van belang. De voorzitter van het gerechtsbestuur – een nieuwe functie – kan zonder bezwaar als zodanig worden aangeduid. De rechter in kort geding, blijft dan president.
Ingetrokken

Artikelen 2.3.3.1 en 2.4.2.1,

16 (Dittrich)

De door de regering in het wetsvoorstel geïntroduceerde term «voorzieningenrechter» is niet ingeburgerd in tegenstelling tot de term kortgedingrechter. Deze term geeft goed weer wat wordt geregeld.
Vervallen

Artikelen 1 onderdeel A, artikel 1.1

11 (van Wijmen)

De president dient met het oog op zijn positie als gerechtelijk ambtenaar aan de opsomming van artikel 1.1 te worden toegevoegd.
Verworpen. Voor: GroenLinks, SP, CDA en SGP

Artikelen 1.1, 2.2.1.2, 3, 4, X, XI, II, onderdeel B

17 (Rabbae)

Dit amendement beoogt de tijdelijkheid van de benoeming van de president ongedaan te maken, om zo de verzwakking van zijn positie te voorkomen. Een tijdelijke benoeming, met mogelijkheid van herbenoeming, vergroot het risico op beïnvloeding. De president behoort een onafhankelijke, centrale en gezaghebbende positie te bekleden en de continuïteit te kunnen waarborgen. Daarin past het tevens om de president automatisch het voorzitterschap van het bestuur te laten bekleden, waarmee de positie van president meer gelijk blijft aan de huidige situatie. Daarnaast is het van belang dat de Raad voor de Rechtspraak haar kennis omtrent de kwaliteiten van de sollicitanten kan benutten middels een recht van aanbeveling.

Verworpen. Voor: GroenLinks

Artikel 2.2.1.2,

12 (Van Wijmen)

Met dit amendement wordt beoogd de benoeming van de voorzitter van het bestuur van het gerecht niet voor zes jaar maar voor het leven te doen plaatshebben. Hiermee wordt de onafhankelijkheid van de voorzitter bevorderd. Een tijdelijke benoeming past niet bij deze functie. Voorkomen wordt dat de voorzitters zich na zes jaar bezig moeten gaan houden met hun herbenoeming. Dit is niet overeenkomstig de onafhankelijke en onbevooroordeelde positie die zij in dienen te nemen. Bijkomend argument is dat een benoeming voor de duur van zes jaren het ambt minder aantrekkelijk maakt. Indien een voorzitter niet functioneert zijn er in de wet mogelijkheden om betrokkene uit zijn ambt te zetten.

Verworpen. Voor: GroenLinks, CDA en SGP

MOTIES

19 2e herdruk (Dittrich c.s.) inzake de Raad voor de rechtspraak

Verworpen. Voor: GroenLinks, SP, D66 en ChristenUnie